

luty 2011

**ANALIZA
BIURA KRRiT**

Nr 1/2011

Polityka informacyjna i pomoc państwa w zakresie konwersji cyfrowej - przykład Francji -

Ewa Murawska-Najmiec

1. Główni aktorzy instytucjonalni biorący udział w projektowaniu/realizacji procesu konwersji analogowo- cyfrowej we Francji

a) Organy rządowe - Dyrekcja Rozwoju Mediów (DDM)

DDM to podległa Premierowi specjalna komórka, tzw. Dyrekcja Rozwoju Mediów. Dyrekcja ta wraz ze Strategicznym Komitetem ds. Cyfryzacji opracowała krajowy model przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe. Pracę tę wykonano na podstawie konsultacji publicznych przeprowadzonych przez CSA (organ regulacyjny ds. audiowizualnych). Obecnie, na stronie internetowej DDM, która w międzyczasie zmieniła usytuowanie i nazwę (aktualna nazwa to DGMIC)¹ znajduje się zakładka

---

¹ Na początku 2009 r., czyli już po wykonaniu głównego zadania w zakresie cyfryzacji, DDM przeszła reorganizację i zmianę nazwy na DGMIC (Dyrekcja Generalna ds. Mediów i Przemysłów Kultury). Nie podlega już bezpośrednio Premierowi, tylko stanowi jedną z głównych dyrekcji Ministerstwa Kultury i Komunikacji.

poświęcona naziemnej telewizji cyfrowej. Zakładka ta zawiera podstawowe informacje o przebiegu procesu cyfryzacji, jak też podaje jego ramy prawne i harmonogram, wyjaśnia kolejne etapy oraz wymienia ofertę programową naziemnej telewizji cyfrowej w podziale na programy ogólnokrajowe i lokalne. Zawiera też informacje o telewizji wysokiej rozdzielczości i telewizji mobilnej (ramy prawne, stan aktualny, dokumenty i raporty...). Zawiera też zbiór aktów prawnych i dokumentów instytucjonalnych, w tym informacje o sposobach motywowania nadawców do zaangażowania w proces cyfryzacji zgodnego z polityką publiczną. Podaje też informacje na temat dywidendy cyfrowej oraz ogólnokrajowej kampanii informacyjnej prowadzonej przez Grupę France Télé Numérique. W zakładce tej znajduje się też odesłanie do strony internetowej CSA oraz bogate spektrum informacji archiwalnych, które pod różnymi względami dokumentuje zakończone już etapy konwersji analogowo-cyfrowej.

b) Strategiczny Komitet ds. Cyfryzacji (CSN)

Zadaniem Strategicznego Komitetu ds. Cyfryzacji jest koordynacja i prowadzenie działań na rzecz:

- wdrożenia naziemnej telewizji cyfrowej;
- zaprzestania nadawania analogowego;
- wykorzystania uwolnionych częstotliwości.

Komitet składa się z:

- Premiera rządu (przewodniczący Komitetu);
- Sekretarza Stanu w Kancelarii Premiera, który odpowiedzialny jest za gospodarkę cyfrową;
- ministrów właściwych ds. komunikacji audiowizualnej, telekomunikacji i zagospodarowania terenów;
- tzw. zaproszonych osobistości (ekspertów).

W pracach Komitetu uczestniczą Przewodniczący CSA oraz Przewodniczący ARCEP (Agencja ds. Regulacji Komunikacji Elektronicznej i Poczty).

c) CSA (organ regulacyjny ds. audiowizualnych)

Ponieważ w gestii CSA leży zarządzanie i przydział częstotliwości przeznaczonych dla radia i telewizji, jednym z pierwszych zadań tego organu w zakresie procesu cyfryzacji było określenie warunków technicznych odnośnie wyznaczenia dat przechodzenia na wyłączne

nadawanie cyfrowe. CSA opracowała także harmonogram tego procesu w modelu wyspowym rozłożony na lata 2005 (marzec) - 2011 (listopad). To CSA przeprowadziła też publiczne konsultacje, które stanowiły punkt wyjścia do opracowania narodowego planu przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe. Ponadto, w lipcu 2007 r. CSA przyjęła schemat poszerzania pokrycia naziemnej telewizji cyfrowej dla tzw. odtworzeniowych programów analogowych przewidziany na lata 2008-2011. Realizacja tego schematu umożliwi osiągnięcie ustawowego celu, a mianowicie pokrycia ludnościowego rzędu 95% populacji (bez terytoriów zamorskich), przy założeniu minimalnego pokrycia na poziomie 91% mieszkańców każdego departamentu (odpowiednik naszego powiatu).

d) Grupa partnerstwa publiczno-prywatnego France Télé Numérique (FTN)

France Télé Numérique to grupa partnerstwa publiczno-prywatnego, którego udziałowcami są:

- Państwo (50%);
- nadawca publiczny France Télévisions (15%);
- Canal+ (10%);
- TF 1 oraz M6 - dwaj najwięksi nadawcy komercyjni (każdy po 10%);
- Arte France - francuska gałąź europejskiego kanału kulturalnego Arte (5%).

Grupa ta została utworzona w 2008 r. w celu udzielania wsparcia obywatelom francuskim w procesie cyfryzacji. Jej zadania to:

- informowanie telewidzów i wyjaśnianie im odpowiednich procedur;
- udzielanie pomocy technicznej (więcej na ten temat w dalszej części);
- udzielanie pomocy finansowej (więcej na ten temat w dalszej części);

Celem działania Grupy jest to, aby każdy telewidz miał dostęp do bezpłatnej oferty cyfrowej, o ile sobie tego życzy oraz to, aby dysponował on pełną i neutralną informacją na temat różnych typów bezpłatnej i płatnej oferty telewizyjnej z wykorzystaniem istniejących na rynku technologii, tak aby sam mógł dokonać swobodnego i świadomego wyboru w tym zakresie. Realizacja tego celu odbywa się za pomocą ogólnokrajowej kampanii informacyjnej, znanej pod nazwą « wszyscy do cyfry ». Kampania ta rozpoczęła się we wrześniu 2009 r. i ma potrwać do końca listopada 2011 r. (data przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe).

e) **Komitet Konsultacyjny**

Komitet Konsultacyjny gromadzi przedstawicieli wszystkich instytucji i środowisk włączonych w proces cyfryzacji (operatorów, nadawców, samorządy lokalne, sprzedawców i producentów odbiorników telewizyjnych i dekoderek, służby techniczne odpowiedzialne za anteny, zarządców budynków, przedstawicieli konsumentów itp.). Jego zadaniem jest szkolenie i informowanie wszystkich zainteresowanych stron w środowisku lokalnym.

f) **Krajowa Agencja Częstotliwości (ANFR)**

Krajowa Agencja Częstotliwości to organ administracyjny usytuowany przy ministrze właściwym ds. komunikacji elektronicznej. Zarządza planowaniem i kontrolą widma. Do jej kompetencji należy też negocjowanie z sąsiednimi krajami wykorzystania częstotliwości w strefach przygranicznych. Jest odpowiedzialna za identyfikowanie przyczyn i usuwanie zakłóceń technicznych w zakresie telewizji naziemnej, przyjmuje w tym zakresie reklamacje od telewidzów oraz ściśle współpracuje z CSA w zakresie aspektów technicznych związanych z wdrażaniem naziemnej telewizji cyfrowej. Na swojej stronie internetowej podaje informacje dotyczące technicznych aspektów odbioru telewizji naziemnej, w tym naziemnej telewizji cyfrowej oraz umieszcza linki do CSA i Strategicznego Komitetu ds. Cyfryzacji.

2. **Narzędzia służące do realizacji ogólnokrajowej kampanii informacyjnej na temat konwersji analogowo-cyfrowej**

- **Logo:** ikonki dwóch ludzików przypominających telewizorki w kolorze niebieskim i czerwonym, które naśladują postacie z kreskówek (w wersji podstawowej oba ludziki biegną jeden za drugim, a pod nimi znajduje się falisty napis „wszyscy do cyfry!”; w innych wersjach ludziki są zamyślane, zdziwione, czy uśmiechnięte; czasem występują pojedynczo, np. wskazując na coś ważnego...). Logo pojawia się we wszelkich okolicznościach dotyczących przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe, ludziki występują też (w tym zabierają głos) w filmikach wideo, które upowszechniają wiedzę na temat procesu konwersji cyfrowej.

Logo kampanii informacyjnej (podstawowa wersja)

- **Infolinia** (otwarta 6 dni w tygodniu w godz. 8.00 – 21.00, nie jest to numer wysokopłatny - opłata jak za połączenie lokalne);
- **Ulotki** oraz specjalna **broszury (przewodniki)** przesyłane z miesięcznym wyprzedzeniem na wszystkie adresy pocztowe w rejonie, który jako następny będzie przechodził na wyłączne nadawanie cyfrowe oraz dostępne na stronie internetowej „wszyscy do cyfry”;
- **Materiały filmowe** nadawane przez nadawców należących do France Télé Numérique² oraz dostępne na stronie internetowej « wszyscy do cyfry » w podziale na następujące kategorie³:
  - **spoty reklamowe**: osiem 30-sekundowych reklamówek - dowcipne scenki rodzajowe z udziałem aktorów w różnym wieku (w tym osoby starsze!) i komentarzem wypowiedzianym przez « gadające telewizorki » - logo kampanii; spoty te powstawały w odpowiedniej kolejności (począwszy od wprowadzającego temat cyfryzacji « zwiastuna », po kolejne, które poruszają tematy odpowiednio do potrzeb związanych z realizacją harmonogramu konwersji);
  - **audycje telewizyjne** : dwie 25-minutowe, poważniejsze w tonie audycje o charakterze dydaktycznym;
  - **filmiki dydaktyczne**: 10 jednonumutowych sekwencji wideo, z których część przyjęła formę dynamicznej i dowcipnej reklamy, ale traktuje o ważnych sprawach – np. kto może liczyć na jaką pomoc techniczną albo finansową ze strony Państwa ; druga część filmików z tej kategorii ma charakter typowo instruktażowy – np. jak sprawdzić, czy ma się dostęp do naziemnej telewizji cyfrowej, jak samemu podłączyć dekoder, jak wyszukać i ustawić kanały, itp;
  - **inne formy**: jeden półtoraminutowy wywiad z Sekretarzem Stanu w Kancelarii Premiera ds. gospodarki cyfrowej oraz jeden odcinek popularnego magazynu MAG, który poświęcono zagadnieniu cyfryzacji.
- Kampania informacyjna w **prasie regionalnej i lokalnej**;

---

² Nadawcy będący członkami France Télé Numérique odgrywają kluczową rolę w procesie informowania o przechodzeniu na wyłączne nadawanie cyfrowe. Jak zauważono na stronie internetowej « wszyscy do cyfry » - to oni są najlepiej umiejscowieni do tego, by docierać do telewizorów, a poza tym w ich interesie leży sukces procesu cyfryzacji. Mogą nadawać spoty reklamowe poświęcone temu zagadnieniu, paski z informacją na dole ekranu, czy też podejmować tę tematykę w różnych audycjach.

³ Stan na koniec stycznia 2011 r. Wszystkie materiały filmowe dostępne na <http://www.tousaunumerique.fr/en-savoir-plus/videos/>

- Stałe i ruchome (busy) **punkty informacyjne** działające w poszczególnych regionach zgodnie z harmonogramem cyfryzacji;
- Powołanie **stałych regionalnych przedstawicieli** Grupy France Télé Numérique (po jednej osobie w każdym regionie);
- Specjalna **strona internetowa** dedykowana procesowi cyfryzacji «www.wszyscydocyfry.fr» » <http://www.tousaunumerique.fr/>

Witryna ta składa się z 3 głównych części:

- części skierowanej do szerokiego odbiorcy;
- części przeznaczonej dla osób zawodowo związanych z procesem cyfryzacji (służby techniczne, dziennikarze, zarządcy domów, itp.);
- części przeznaczonej dla regionów, które w następnej kolejności przejdą na wyłączne nadawanie cyfrowe (jest to część przeznaczona zarówno dla mieszkańców jak i służb technicznych z danego regionu).

Oprócz tego, witryna ta wyposażona jest w dwie wyszukiwarki (ogólną i szczegółową, która sprawdza, czy dany adres pocztowy znajduje się w rejonie objętym naziemną telewizją cyfrową).

Ponadto, na stronie tytułowej tej witryny wyeksponowane są:

- rubryka „najświeższe informacje” (*news*);
- skrócony harmonogram przejścia na nadawanie cyfrowe (najbliższe terminy + mapka);
- najnowsze filmiki wideo;
- odesłanie do infolinii (wraz z warunkami korzystania z tego sposobu komunikacji).

Część przeznaczona dla **wszystkich odbiorców** składa się z 4 zakładek:

- **co i kiedy?** (wyszukiwarka dla regionów z harmonogramem przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe);
- **co robić?** (odpowiedzi na następujące pytania i zagadnienia: Czy sprawa Cię dotyczy? Czy jesteś w zasięgu naziemnej telewizji cyfrowej? Jak podłączyć odpowiedni sprzęt? Jak pomóc bliskim osobom? Pytania i odpowiedzi; Czy

jesteś dobrze wyposażony? Jak przejść na nadawanie cyfrowe? Wyszukiwanie i zapamiętywanie kanałów. Dydaktyczne filmiki wideo);

- **jaką pomoc można uzyskać?** (pomoc finansowa, pomoc techniczna, pytania i odpowiedzi, namiary na infolinię i zasady korzystania z niej);
- **chcę wiedzieć więcej** (Co to jest naziemna telewizja cyfrowa? Ile to kosztuje? Pytania i odpowiedzi; Dokumentacja; Słowniczek; Instytucje zaangażowane w proces cyfryzacji oraz podstawy prawne; Aktualności; Filmiki wideo; Bądź ostrożny - czyli ostrzeżenie przed niepotrzebnym zakupem lub przepłaceniem za nieużyteczny sprzęt oraz poradnik, jak nie dać się oszukać).

Część przeznaczona dla służb technicznych, prasy, zarządców domów itp. składa się z:

- **części wstępnej**, w której wybiera się swój profil: a) dystrybutorzy i osoby odpowiedzialne za anteny, b) właściciele domów, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, c) lokalne wspólnoty i stowarzyszenia, d) kącik dla prasy;
- **części poświęconej diagnostyce i pomocy technicznej**: a) diagnostyka: czy mnie to dotyczy? b) pomoc: jak przejść na odbiór cyfrowy? c) jak wyszukać i zakodować kanały? d) oszacowanie terminu przejścia na nadawanie cyfrowe ze względu na adres zamieszkania, e) diagnostyka: czy jesteś dobrze wyposażony? f) pomoc - podłącz swój odbiornik, g) pomoc państwa;
- **części: chcę wiedzieć więcej** (ma tę samą zawartość, co zakładka przeznaczona dla wszystkich odbiorców).

Część przeznaczona dla mieszkańców i służb technicznych z rejonów, które w najbliższej przyszłości przejdą na wyłączne nadawanie cyfrowe składa się z następujących zakładek:

- Charakterystyki regionu (szczegółowa mapka regionu; Co i kiedy się będzie działo? Jakie kroki trzeba podjąć? Jakie kanały będą dostępne w danym regionie? Inne informacje lokalne);
- Zestawu broszur, ulotek, instrukcji obsługi i druków urzędowych (np. wnioski o dofinansowanie);
- Danych teleadresowych wszystkich osób oddelegowanych do obsługi technicznej (np. dla rejonu *Nord Pas de Calas*, który 1 lutego 2011 r. przeszedł na wyłączne nadawanie cyfrowe podano 384 kontakty);

- Usytuowania przenośnych punktów informacyjnych i harmonogramu przyjęć interesantów (np. dla rejonu *Nord Pas de Calas* wymieniono 89 takich punktów, w tym objazdowych busów, które w danym dniu i w danych godzinach odwiedzą wskazane na stronie internetowej lokalizacje);
- Wyszukiwarki informacji lokalnych;
- Najświeższych informacji;
- Rubryki « jak być ostrożnym » (ta sama zawartość, co w części przeznaczonej dla wszystkich odbiorców).

Dodatkowym, ważnym elementem kampanii informacyjnej jest zadbanie przez Państwo o to, by klienci punktów sprzedaży sprzętu rtv otrzymywali w tych miejscach w miarę możliwości odpowiednie wsparcie informacyjne. Ustawa o modernizacji gospodarki z 2008 r. wprowadziła obowiązek zaangażowania w tę kampanię dystrybutorów sprzętu. Zawarcie umowy partnerskiej między France Télé Numérique a sklepami wielkopowierzchniowymi umożliwiło zaś objęcie tą kampanią dużych sklepów ze sprzętem elektronicznym.

3. Rola CSA (organ regulacyjny ds. audiowizualnych) w kampanii informacyjnej na temat konwersji analogowo-cyfrowej

W centralnym miejscu strony internetowej CSA znajduje się logo ogólnokrajowej kampanii informacyjnej w sprawie przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe, numer infolinii (wraz z podstawowymi informacjami o sposobie korzystania z niej) oraz odesłanie do strony internetowej „wszyscy do cyfry”. Tuż obok znajduje się zakładka z dwoma częściami « Telewizja cyfrowa » oraz « 5 lat cyfry w 5 datach ».

W części «**Telewizja cyfrowa**» znajdują się informacje na temat:

- procesu przechodzenia na nadawanie cyfrowe (wykaz kanałów dostępnych w ofercie naziemnej telewizji cyfrowej, mapa Francji z zaznaczeniem terminów przejścia na wyłączne nadawanie cyfrowe w kolejnych regionach, wizualizacja aktualnego zasięgu 6 multipleksów, informacje na temat cyfryzacji na terytoriach zamorskich);
- telewizji wysokiej rozdzielczości (w podziale na odbiór naziemny, kablowy, satelitarny i ADSL);

- sposobów odbioru telewizji cyfrowej (naziemna, satelitarna, kablowa, ADSL, odbiór zbiorowy);
- programów dostępnych w sposób cyfrowy w podziale na: ogólnokrajowe kanały bezpłatne, lokalne kanały bezpłatne, płatne kanały ogólnokrajowe oraz kanały HD;

Ponadto, w zakładce tej znajduje się ruchomy pasek z najświeższymi informacjami (*news*) oraz oddzielne, obszerne *dossier* na temat aspektów prawnych i technicznych naziemnej telewizji cyfrowej.

W części « **5 lat cyfry w 5 datach** » Francuzi chwalą się następującymi faktami:

31 marca 2005 r.	Uruchomienie naziemnej telewizji cyfrowej
15 stycznia 2008 r.	Poziom nasycenia ludnościowego kraju (bez terytoriów zamorskich) przekroczył 85%
31 maja 2008 r.	Nowe programy naziemnej telewizji cyfrowej przekroczyły 10% próg oglądalności
31 marca 2009 r.	Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w co najmniej jeden dekoder przekroczyła 10 milionów
2 lutego 2010 r.	Wyłączenie nadawania analogowego w pierwszym rejonie (Alzacja)

Innym przejawem działań CSA na rzecz kampanii informacyjnej w zakresie cyfryzacji jest ogłoszenie w połowie grudnia 2010 r. komunikatu prasowego informującego o udostępnieniu na iPhon'a i iPad'a aplikacji, która umożliwia sprawdzenie, czy dana lokalizacja ma dostęp do naziemnej telewizji cyfrowej. Narzędzie to, dostępne do tej pory jako wyszukiwarka na stronie internetowej „wszyscy do cyfry” oraz po przekierowaniu ze strony internetowej CSA, naliczyło w tej postaci ponad 14 milionów odsłon⁴.

⁴ Źródło: Komunikat prasowy CSA

http://www.csa.fr/actualite/communiques/communiques_detail.php?id=132161

4. Inne formy wsparcia obywateli w procesie konwersji analogowo-cyfrowej

Dopełnieniem ogólnokrajowej kampanii informacyjnej jest zorganizowanie przez państwo systemu **wsparcia finansowego i technicznego** dla osób najbardziej potrzebujących oraz systemu **wymogów dla producentów i dystrybutorów sprzętu rtv**. Kluczowe znaczenie w tym zakresie pełni ustawa cyfryzacyjna z 2007 r. (tzw. ustawa o modernizacji rozpowszechniania audiowizualnego oraz o telewizji przyszłości), która między innymi znowelizowała ustawę audiowizualną, a także stanowiła podstawę prawną do wydania dekretu wykonawczego w sprawie pomocy finansowej i technicznej dla najbardziej potrzebujących obywateli (dekret z 2009 r.).

Po pierwsze, zgodnie z ww. ustawą cyfryzacyjną, wszystkie odbiorniki przeznaczone do sprzedaży detalicznej począwszy od marca 2008 r. muszą mieć wbudowany system do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej, a począwszy od 1 grudnia 2009 r. odbiorniki przeznaczone do sprzedaży o przekątnej ekranu ponad 66 cm muszą mieć wbudowany system do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej wysokiej rozdzielczości (od 1 grudnia 2012 r. będzie to obowiązywać wszystkie odbiorniki, niezależnie od wielkości ekranu). Producenci i dystrybutorzy odbiorników muszą odpowiednio (w przejrzysty i czytelny sposób) oznaczać odbiorniki w miejscach sprzedaży - zgodnie z wymogami przewidzianymi w ustawie, tak by klienci nie byli wprowadzani w błąd. Muszą też informować klientów w miejscach sprzedaży o harmonogramie i sposobie przechodzenia na wyłączne nadawanie cyfrowe.

Po drugie, zgodnie z ww. ustawą cyfryzacyjną i dekretem wykonawczym, Państwo przewidziało pomoc finansową dla tzw. osób potrzebujących oraz dla telewidzów zamieszkałych na terenach nie objętych naziemną telewizją cyfrową. Pomoc ta leży w gestii Grupy Partnerstwa Publiczno-Prywatnego France Télé Numérique, w którym 50% udziałów ma Państwo, a resztę tzw. nadawcy odtworzeniowi (telewizja publiczna i komercyjna). Fundusz pomocowy finansowany jest wyłącznie przez Państwo. Na lata 2009-2011 przewidziano w tym celu 333 mln EUR.

Istnieją trzy rodzaje **pomocy finansowej dla obywateli**:

Dla osób mających dostęp do naziemnej telewizji cyfrowej, które zwolnione są z opłacania abonamentu telewizyjnego ⁵		Dla osób nie mających dostępu do naziemnej telewizji cyfrowej (bez dodatkowych warunków dotyczących dochodu)
Wsparcie w celu nabycia sprzętu (dekodera lub zintegrowanego odbiornika) lub zostania abonentem telewizji cyfrowej innego typu (kablowej, satelitarnej lub ADSL)	Wsparcie w celu wymiany lub przestrojenia anteny	Wsparcie na zainstalowanie alternatywnego sposobu odbioru telewizji cyfrowej (satelitarny, kablowy, światłowod, ADSL)
Maksymalna kwota 25 € brutto	Maksymalna kwota 120 € brutto	Maksymalna kwota 250 € brutto

W celu ubiegania się o ww. pomoc finansową (można ją kumulować) należy złożyć wniosek we France Télé Numérique.

Pomoc techniczna

Grupa France Télé Numérique proponuje gospodarstwom domowym, w których wszyscy domownicy mają ukończone co najmniej 70 lat lub mają ponad 80% trwałej utraty zdrowia, pomoc techniczną w postaci konsultacji przy wyborze dekodera i jego dostawy oraz gratisowej wizyty technika w miejscu zamieszkania, który pomoże zainstalować dekodera. Pomoc ta nie obejmuje ceny zakupu dekodera, ani kosztów ewentualnego przestrojenia anteny.

⁵ Dodatkowym warunkiem jest to, aby osoby te przed rozpoczęciem konwersji analogowo-cyfrowej, korzystały wyłącznie z naziemnej telewizji analogowej.

Bibliografia :

- Ustawa cyfryzacyjna z 2007 r.: Loi n°2007-309 du 5 mars 2007 relative à la modernisation de la diffusion audiovisuelle et à la télévision du futur <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000248397>
- Dekret wykonawczy do ustawy cyfryzacyjnej w zakresie pomocy finansowej: Décret n° 2009-1670 du 28 décembre 2009 relatif à l'aide aux téléspectateurs permettant la continuité de la réception des services de télévision en clair diffusés par voie hertzienne terrestre en mode analogique <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000021540976&dateTexte=&categorieLien=id>
- Ustawa o modernizacji gospodarki z 2008 r. Loi n° 2008-776 du 4 août 2008 de modernisation de l'économie <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000019283050>
- DDM (DGMIC-Dyrekcja Generalna ds. Mediów i Przemysłów Kultury) http://www.ddm.gouv.fr/rubrique.php3?id_rubrique=35
- CSA (organ regulacyjny ds. audiowizualnych) <http://www.csa.fr/>
- Strona internetowa « wszyscy do cyfry » <http://www.tousaunumerique.fr/>
- ANFR (Krajowa Agencja Częstotliwości) <http://www.anfr.fr/>
- Biuro KRRiT, Departament Polityki Europejskiej i Współpracy z Zagranicą, Przeglądy Międzynarodowe nr 9/2009, 2/2010, 1/2011. <http://www.krrit.gov.pl/bip/Publikacje/PrzeglądMiędzynarodowy/tabid/117/Default.aspx>